

Otoriter, Hiyerarşik Vesayet Kurmaya Yönelik Düzenleme... Devlet Denetleme Kurulu Kararnamesine Tepki

düzenlemenin Cumhurbaşkanına bağlı Devlet Denetleme Kurulu'nun 'inceleme ve denetim' işlevini aştığını, kurulun yargının yerine geçtiğini, emek ve meslek örgütlerini kendi özel ve keyfi 'ceza hukukuna!' tabi kılmaya yönelik olduğu açıklıkla görülebilmektedir. Bu düzenleme, 12 Eylül faşizminin kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının 'idari ve mali denetimi'ni' ilgili bakanlıkların genel vesayeti altına sokan ancak uzun yıllar uygulanmayan düzenlemesini de aşan, açık ki emek ve meslek örgütlerini otoriter hiyerarşik vesayet altına sokmaya yönelik cezalandırıcı bir düzenlemedir."

Anayasa'da "kanun ile" düzenlenmesi gereken konularında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılmayacağına ilişkin açık hüküm bulunduğu vurgu yapılan açıklamada, "5 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve birçok düzenleme, Cumhurbaşkanının Meclisin 'kanun yapma' yetkisini kullandığını göstermektedir. Bu noktada, TBMM'yi etkisiz kılacak bütün düzenlemelere karşın Meclisi 'kanun yapma' yetkisine sahip çıkmaya, emek ve meslek örgütlerini ve bütün demokratik kamuoyunu dayanışmaya çağırıyoruz" ifadelerine yer verildi. Düzenlemenin Anayasal örgütlenmeleri ve toplumsal muhalefeti etkisizleştirmeyi hedeflediği vurgulanarak, TMMOB'un meslek alanlarına sahip çıkmaya devam edeceği ve hukukun üstünlüğü için mücadeleye sürdüreceğinin altı çizildi.

TMMOB, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Devlet Denetleme Kurulu'na emek ve meslek örgütlerine yönelik Anayasal sınırları aşan denetim ve yöneticileri görevden uzaklaştırma yetkisi veren düzenlemeye tepki gösterdi. TMMOB, "inceleme ve denetim" işlevini aşan düzenlemenin meslek örgütlerini "özel ve keyfi bir ceza hukukuna" tabi kılacağı uyarısında bulundu. TBMM'yi "kanun yapma" yetkisine sahip çıkmaya çağırarak TMMOB, kamuoyunu ise dayanışmaya çağırısı yaptı.

TMMOB'dan Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla 17 Temmuz 2018 tarihinde yapılan basın açıklamasında, genel seçimler sonrasında kamu idari yapısında köklü değişikliklere gidildiğine işaret edilerek, seçim sonrası yayımlanan 700, 701, 702, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri'ne dikkat çekildi. Düzenlemelerle bakanlık ve kamu kurumları bünyesinde kurulan danışma kurulu, genel kurul, konsey gibi yapılardan TMMOB ve bağlı Odaların dışlandığı belirtilerek, meslek alanlarıyla ilgili birçok kanunda rant esaslı düzenlemeler yapıldığı ifade edildi.

Meslek kuruluşları ve meslek alanlarıyla ilgili birçok kanunda değişiklik yapıldığına vurgu yapılan açıklamada, "Öncelikle belirtmek isteriz ki, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri hem Anayasa değişikliklerinin içeriğini hem de 700 ve 703 sayılı KHK'lerdeki değişiklikleri çok aşan geniş bir kapsama sahiptir" ifadelerine yer verildi.

"12 Eylül Faşizmini Aşıyor"

Anayasa'ya "uyum" adı altında yayımlanan 703 nolu KHK'daki Cumhurbaşkanına bağlı olan Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) ilişkin değişikliklere dikkat çekilen açıklamada 5 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne ilişkin ise şu bilgilere yer aldı:

"28 maddeden oluşan 5 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ise ilgili kanunu hayli aşan bir kapsama sahiptir. Kararnamede 'İdari soruşturma' hususu 'her türlü idari soruşturma' olarak genişletilmiş, kamu kurum ve kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşlarının özerk yerinden yönetim kuruluşu olma özelliği görmezden gelinmiş ve yargı alanına giren 'görevden uzaklaştırma' DDK'nin görev ve yetki kapsamına alınmıştır. Böylece Anayasa değişikliği referandumunda yer almayan cezalandırıcı hususlar da 'fili hukukta' yer almaya başlamıştır. Bu noktada bu